

Fifth Romanian ENERGY DAY 2016
RAPORT DE MONITORIZARE A PRESEI
25/05-03/06

Publicație	Data apariției	Titlul materialului
energynomics.ro	30.05.2016	Parlamentul European, gazdă pentru Romanian Energy Day
Calea Europeană	31.05.2016	Centrul Român al Energiei a organizat la Bruxelles a cincea ediție a Romania Energy Day
Calea Europeană	25.05.2016	Video&Text. Corespondență de la Bruxelles Centrul Român al Energiei a organizat Romania Energy Day la Parlamentul European
Calea Europeană	27.05.2016	Europarlamentarul Sorin Moisă la Romania Energy Day
Calea Europeană	27.05.2016	Președintele Centrul Român al Energiei, Corneliu Bodea, la Romania Energy Day
Calea Europeană	27.05.2016	Vicepreședintele Parlamentul European, Adina Vălean, la Romania Energy Day 2016
OraNoua.ro	01.06.2016	Sorin Moisă, Victor Grigorescu: Centrul Român al Energiei – Romanian Energy Day 2016
legalmarketing.ro	31.05.2016	Ciurtin&Asociații au participat la evenimentul Romania Energy Day, la Parlamentul European din Bruxelles
Casa Europei Cluj Napoca	25.05.2016	Energia Românească. Context European.
RFI Romania	28.05.2016	Sorin Moisă la RFI: Avem un interes ofensiv de a crea o piață regională.

		Strategia energetică trebuie asumată și de partidele politice
Europa Nu	25.05.2016	Miguel Arias Canete: Keynote speech on a 'Towards a Resilient Energy Union: Commission's views on the Energy Security Package' during the 5th Romanian Energy Day 2016 International Conference at the European Parliament
EurActiv	25.05.2016	5th Romanian Energy Day
Facebook: Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană	26.05.2016	Romania Energy Day 2016
Facebook: Sorin Moisă	27.05.2016	Romanian Energy Day 2016

Publicație: energynomics.ro

Data apariției: 30/05/2016

A cincea ediție a Conferinței Internaționale "ROMANIAN ENERGY DAY" organizată de Centrul Român al Energiei (CRE) s-a desfășurat sub titlul "Regional and European Values for Sustainable Energy in Central-Eastern Europe" în Parlamentul European, marcând cinci ani de activitate a asociației în consolidarea dimensiunii europene a sectorului energetic românesc.

Cu sprijinul membrilor săi, a Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană și a europarlamentarilor Sorin MOISĂ și Adina-Ioana VĂLEAN, cea de-a cincea ediție a "Romanian ENERGY DAY" s-a bucurat de intervenția Comisarului European pentru Schimbări Climatice și Energie, Miguel ARIAS CAÑETE și a Secretarului de Stat în Ministerul Energiei, Cristian BUȘU, care s-au adresat unei audiențe de peste 130 de experți și promotori ai energiei românești și europene.

„Încă din 2011, Centrul Român al Energiei s-a aflat în mijlocul dezbaterilor pe problematica tranziției energetice la nivel european, concentrându-se pe regiunea Centrală și de Est. Datorită expertizei Membrilor CRE care operează atât la nivel

național, cât și regional, am adus o plus-valoare consultărilor pe tematici naționale și europene în domeniul energetic. Anul acesta, țintim mai sus. Obiectivul conferinței este de a alinia cele două procese paralele din București și din Bruxelles pe tema Strategiei Energetice a României, și respectiv, a Uniunii Energetice”, a declarat în deschidere Corneliu BODEA, Președintele Centrului Român al Energiei.

În sesiunea dedicată discursurilor de deschidere, europarlamentarul S&D Sorin MOISĂ, Membru în Comisia de Industrie și Energie a Parlamentului European și gazdă a evenimentului, a declarat că „România nu se află la periferia deciziilor. Trebuie să ne provocăm status quo-ul, însă nu trebuie să ne fie frică de piața europeană, iar în următoarele luni și ani trebuie să avem o voce mai puternică în Bruxelles.”

“Mă bucur că astăzi, reprezentanți importanți ai industriei energetice românești participă la o dezbatere la nivel înalt cu comisarului Cañete. Sunt convinsă că schimburi de informații precum acestea, vor aplica modificările necesare pentru a asigura competitivitatea în Europa Centrală și de Est”, a declarat Adina VĂLEAN, Vice-Președinte al Parlamentului European, Membru în Comisia de Industrie și Energie a Parlamentului European și gazdă a evenimentului.

Niculae HAVRILEȚ, Președintele Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) și Radu DUDĂU, Consilier al Ministrului Energiei însărcinat cu Strategia Energetică Națională au deschis Sesiunea I de lucru a conferinței și au abordat *Răspunsul Politicii Regionale la Legislația Nouului Design al Pieței Energiei.*

“Prioritatea noastră pentru anul prezent este creșterea eficienței și armonizarea legislației”, a declarat Președintele ANRE. Radu DUDĂU a adus argumente în completare: “În noiembrie 2015, noul Guvern a reluat procesul de revizuire pornit în 2014 și ne dorim o nouă strategie energetică, pentru o viziune care să includă anii viitori până în 2030, chiar 2050. Sprijinim investițiile privind eficiența energetică și ne dorim decarbonizarea în domeniul energiei cât mai mult. Pe 15 septembrie vom avea documentul final.”

Reprezentanți la nivel decizional ai companiilor membre ale Centrului Român al Energiei și experți din companii de consultanță și asociații energetice active la nivel național și European au dezbătut *Impactul asupra Industriei de Electricitate*.

Sesiunea a doua de lucru a conferinței sub titlul *“Coridoarele de Infrastructură Durabilă în Europa Centrală și de Est”*, a debutat cu o discuție asemănătoare din perspectiva industriei de Petrol și Gaze Naturale. Panelul a fost urmat de intervenția Secretarului de Stat în Ministerul Energiei, Cristian BUȘU, care a luat cuvântul în numele Ministrului Energiei Victor Grigorescu și a insistat asupra faptului că *“România este un actor activ în cadrul dezbaterii privind sectorul energetic. UE nu ar trebui să fie despre învingători și perdanți, ci despre cooperare. România poate să asigure stabilitate în regiune.”*

Încheind seria de intervenții la nivel înalt, Comisarul European pentru Schimbări Climatice și Energie, Miguel ARIAS CAÑETE a confirmat faptul că *“România este un exemplu despre cum putem asigura securitatea în zonă, iar adoptarea pachetului privind securitatea energetică de către România stabilește securitatea energetică regională ca subiect principal al politicilor naționale. Acest eveniment arată cât de important este ca România să îndeplinească obiectivele noastre în materie de energie, deoarece, cu poziția sa strategică, România are șansa de a fi un lider european în sectorul energetic. Pentru mine, România este un exemplu despre cum ne putem atinge obiectivele în zona estică.”*

Publicație: Calea Europeană

Data apariției: 31/05/2016

În cuvântul final, atât **Președintele Centrului Român al Energiei, Corneliu BODEA**, cât și cele două gazde, europarlamentarii **Sorin MOISĂ** și **Adina VĂLEAN**, au reiterat importanța rolului de platforma asociativă asumat de **Centrul Român al Energiei** și al expertizei membrilor săi, esențiale în reprezentarea intereselor sectorului energetic românesc la Bruxelles și la București.

Data apariției: 25/05/2016

Flavio ZANONATO, raportor "New Energy Market Design", Parlamentul European:

“În contextul uniunii energetice, avem mai multe obiective: unificarea piețelor energetice, asigurarea surselor energetice și competitivitatea prețurilor la energie. Avem obiective mărețe după summitul COP21, drumul spre integrarea europeană pornește însă cu ani în urmă. Astăzi avem oportunitatea de a discuta despre tranziția energetică. Costurile sunt mari pentru unele economii, dar datorită fondului de tranziție pentru energie verde, vor putea face progrese suplimentare. Nu va soluționa întreaga problemă, dar în colaborarea cu alte fonduri, devine crucială în rezolvarea dezechilibrelor în dezvoltarea energiei electrice. România are cele mai bune performanțe în reducerea emisiilor, mult mai bune decât țările sale vecine. Însă rația dintre emisia de carbon și PIB este mai mult decât dublă față de media UE. Sper că Parlamentul European va susține un fond de investiții și sprijin în acest sens. Discuția despre un nou design al pieței energetice implică o bună cooperare între statele membre.”

Radu Dudău, consilier al ministrului Energiei:

“Așa cum a subliniat și eurodeputatul Adina Vălean, contextul actual este marcat de schimbări tehnologice, geopolitice, cât și politici climatice. Aceste trei puncte modelează politica energetică și de mediu. În zilele noastre, trăim o eră a oportunităților, dar și a volatilității. Ne dorim să vedem partea bună a ce ne va aduce acest proces tehnologic. În noiembrie 2015, noul Guvern a reluat procesul de revizuire pornit în 2014 și ne dorim o nouă strategie energetică, pentru o viziune care va include anii viitori până în 2030, chiar 2050. Există o serie de obiective strategice și ne dorim ca sursele de energie să fie echilibrate și diversificate. Sprijinim investițiile privind eficiența energetică și ne dorim decarbonizarea în domeniul energiei cât mai mult. Am publicat 4 din 5 rapoarte ale acestei sesiuni de lucru, următoarea va fi publicată săptămâna viitoare și va supușă consultării publice. La începutul lunii iulie este un termen limită pe care ni le-am impus pentru a avea raport calitativ despre cum ar trebui ca documentul final să arate, să fie cât mai eficient posibil. Pe 15 septembrie vom avea documentul final. Principalele scenarii în secțiunea cantitativă vor include și un scenariu de referință în care actuala reglementare să rămână în vigoare, dar și scenarii în care vor exista ținte obligatorii de reducerea gazelor de seră. Până acum am reușit să ne încadrăm în scenariul stabilit.”

Niculae Havrileț, președinte ANRE:

“Cel mai important este că vom continua să vedem o extindere a pieței. Principala țintă este să dezvoltăm cerințele primite din partea Comisiei Europene referitoare la crearea unui cadru de reglementare. Astfel vom putea asigura securitatea energetică la prețuri competitive. Este foarte importantă cooperarea regională. Prioritatea noastră pentru anul prezent este creșterea eficienței și armonizarea legislației. ANRE a emis peste 1000 de ordine și decizii care se referă la acest concept al liberalizării pieței petrolului și gazelor, al pachetului european, pentru o mai bună funcționare a pieței. Protecția consumatorilor, inclusiv informarea completă și corectă, reprezintă unul dintre obiectivele noastre. Ca rezultat al unei mai bune cooperări a companiilor de energie peste graniță, electricitatea poate fi comercializată mai bine în Europa. Dorința noastră este de a elimina orice fel de restricție în transferul de energie peste granițe. ANRE este unul dintre cei mai mari reglementatori ai sectorului energetic.”

Luminita Odobescu, ambasadorul României la UE:

“Sunt bucuroasă să observ faptul că există un centru energetic românesc ce organizează acest eveniment ce atrage diferite părți interesate din sectorul energetic. Activitatea Centrului Energetic este relevantă pentru deciziile luate la nivel național și european. Expertiza membrilor săi este folositoare și necesară în vederea revizuirii politicile europene în sectorul energetic. Personal, aș fi bucuroasă să observ faptul că Centrul contribuie la evenimentele ce vor fi organizate în cadrul deținerii președinției Consiliului Uniunii Europene de către România în 2019. Subiectele de astăzi sunt importante dacă avem în vedere procesele accelerate în domeniul energetic la nivel european. Doresc să exprim aprecierea României pentru eforturile Comisiei Europene de a pune în discuție Strategia Energetică a Uniunii Europene deoarece România sprijină pe deplin acest proiect și este implicată, în special în dimensiunea securității energetice. În viziunea României, Uniunea Energetică și obiectivele climatice pot fi obținute numai prin buna folosire a tuturor soluțiilor viabile.”

Adina Vălean, vicepreședinte al Parlamentului European:

“Trebuie să privim totul în context internațional, să vedem dezvoltările în întreaga lume, care ne sunt oportunitățile și cum putem profita de pe urma lor. În urmă cu

o lună, pe 19 aprilie, primul tanc petrolier cu gaz natural lichefiat (GNL) a părăsit terminalul din SUA, transformând astfel Europa în al treilea continent, după Asia și America de Sud, căreia i-a fost livrat GNL american. Gazele din Australia și SUA vor schimba dramatic fluxurile de gaze la nivel mondial prin deplasarea fluxurilor spre Asia, iar apoi spre Europa. Acest lucru va funcționa ca un mecanism de echilibrare a prețului, va reduce prețurile ridicate ale gazului rusesc în Europa, pentru că va crește competitivitatea și lichiditatea pieței. În Europa de Est, piețele sunt dominate de furnizori externi, contracte pe termen lung și cu clauze de preț. Nu există un disruptor al situației actuale, majoritatea statelor din est fiind încă puternic dependente de Rusia. Cred cu fermitate că România poate fi acest disruptor, industria sa energetică va fi acel disruptor inovativ care va iniția competiția și va spori securitatea aprovizionării pentru statele din sud-est. Rezerva de gaze descoperită în Marea Neagră va transforma România într-o piață stabilă auto-sustenabilă, fără importuri, într-un exportator regional. Sunt sigură că Uniunea Energetică și Fondul European de Investiții Strategice oferă Uniunii Europene o fereastră de oportunitate pentru a-și relansa investițiile pe termen lung, stabilind astfel economia pe un trend ascendent. Mă bucur că astăzi, figuri importante ale industriei energetice românești participă la o dezbatere la nivel înalt cu comisarul Canete. Sunt convinsă că schimburi de informații precum acestea vor aplica modificările necesare pentru a asigura competitivitatea în Europa Centrală și de Est.”

Sorin Moisă, europarlamentar, membru al Comisiei pentru industrie, cercetare și energie:

“Trebuie să ne asigurăm că România, de această dată, va articula și își va proiecta interesul în vederea considerării ei drept un actor important în cadrul acestui proces. Din păcate, nu avem o tradiție în acest domeniu, considerăm că aceste lucruri se fac fără știința noastră. Acest lucru este incorect, deoarece noi putem ajuta în cadrul acestui proces. Atât eu, cât și alți colegi am putut lua parte la proces, fără a accepta pur și simplu deciziile luate în Bruxelles. Câteodată eșuăm în a ne verbaliza interesele din industriile, societățile noastre. Alteori confundăm status-quo-ul cu interesul național și preferăm o bunăstare prezentă în fața uneia sustenabile și îndreptată către viitor. Așadar, trebuie să fim ofensivi și nu defensivi, trebuie să ne plângem mai puțin și să facem mai mult. Trebuie să acceptăm că vom fi interconectați, că România va deveni exportator de energie și să facem cât mai

multe cu resursele pe care le avem. Trebuie să introducem tehnologii moderne și inovative și de asemenea să profităm și să reușim să progresăm prin intermediul resurselor pe care le avem la dispoziție. Nu trebuie să ne fie frică de piața europeană deoarece ne vom confrunța cu ea mai devreme sau mai târziu. Nu trebuie să ne temem de corupția ce paralizază piețele și administrația și ar trebui să încercăm în următoarele luni să avem o voce mai puternică aici în Bruxelles. Putem nu doar să acceptăm politicile ca atare, ci, cu siguranță, să fim noi cei care le fac.”

Corneliu Bodea, Președinte al Centrului Român al Energiei:

“Considerăm că politicile comune precum și Uniunea Energetică reprezintă răspunsul corect la provocările energetice globale actuale. România ar putea deveni un partener strategic pentru Uniunea Europeană și un factor de siguranță în zonă, nu numai datorită resurselor ei naturale, ci și datorită celor umane.”

Slavcho Neikov, Președinte al Consiliului de manageri ai Institutului Managementului Energetic:

“Există anumite domenii subestimate și pot da aici exemplul Directivei de Protecție a Infrastructurii. I-am propus comisarului ca aceste practici să fie actualizate nevoilor actuale deoarece sunt anumite reguli ce nu pot fi implementate în anumite state. Astfel, trebuie luate în considerare necesitățile regionale și pus în aplicare prin intermediul unei infrastructuri concrete. Oportunități de extindere a sinergiilor naționale la nivel regional: Nu trebuie subestimat rolul ONG-urilor în acest proces. Totodată, există prea multe inițiative, de aceea sprijinul din partea guvernului sau a Uniunii Europene nu poate veni instant. Având în vedere multitudinea de strategii, acestea trebuie analizate pentru a le observa valoarea adăugată.”

Iuliana Andronache, CEO, ELECTRICA S.A:

Din perspectiva Uniunii Europene, trebuie să securizăm energia și să creăm piețe corecte și la nivel regional. Din perspectiva României, operăm în piețe regulate și este important să avem reguli stabilite de la început. Așadar, avem nevoie de predictibilitate și transparență. Remunerarea corectă reprezintă un factor important pentru ca investițiile să crească în viitor.

Despre oportunități de extindere a sinergiilor naționale la nivel regional: Aceasta este o parte a strategiei companiei noastre de a ne extinde în regiune. Dacă avem

oportunitățile potrivite și prețurile potrivite, vom investi, dar nu putem face acest lucru în statele instabile din punct de vedere politic.

Adrian Borotea, Director al Strategiei de grup și agendei UE, CEZ România:

“Vedem exemple de piețe regionale ce pun probleme Uniunii Europene, dar sunt beneficiare consumatorilor. Sunt multe lucruri de spus celor care iau deciziile. Predictibilitate și stabilitate, precum și transparență, asta dorim de la ei. CEZ investește mult în România, și are încredere în legislația României, dar și a Uniunii Europene. Deciziile luate aici în Bruxelles vor fi puse în practică oriunde în Uniunea Europeană. Pentru consumatori, aceste decizii trebuie să fie reevaluate și regândite.

Despre remunerarea corectă pentru investiții: Trebuie să ne putem adapta din punct de vedere economic, iar investițiile sunt mici și făcute la perioade lungi, neîntrunind așteptările consumatorilor. Din punct de vedere al regiunilor, trebuie ascultate toate părerile celor mai importanți factori de decizie și a beneficiarilor înainte de a fi aprobată legislația. Avem nevoie de a echilibra nevoile consumatorilor cu competitivitatea. Este lăsat în urmă interesul, dar și posibilitatea de a face schimbări în regiune. Trebuie să ne concentram în regiunea noastră pe investiții, unde prețurile sunt foarte mici, dar sunt multe de îmbunătățit. Certificatele verzi sunt sprijinite în România, acestea trebuind să fie reevaluate pentru investiții mai multe.

Despre oportunități de extindere a sinergiilor naționale la nivel regional: Alinierea legislațiilor la cea europeană reprezintă un exemplu bun în ceea ce privește Republica Moldova. Sinergiile pot fi propuse factorilor de decizie pentru beneficiul consumatorilor, dar și pentru alți potențiali beneficiari.”

Gheorghe Vișan, Director Comercial, TRANSELECTRICA S.A.:

“Dacă România vrea să meargă mai departe cu proiectul de implementare ar trebui să fie încadrată în regiunea de sud-est. Suntem în cadrul unui proces rapid de design de piață și vom verifica și dacă propunerile Comisiei sunt adecvate. Dacă regiunea este una puternică, poate influența politicile europene. Regiunea de sud-est, sau unele țări din Europa de Est nu au o piață a energiei și este greu să impui o piață energetică acolo în viitorul apropiat. Dacă i-aș vorbi unui membru al Comisiei, europarlamentar sau unui oficial guvernamental despre procesul energetic al UE i-aș spune că uneori normele sunt construite într-un timp prea limitat.”

Adina Georgescu, Consilier în Cancelaria prim-ministrului, Energie și Mediu:

“Eu consider că am ascultat o dezbatere comprehensivă despre strategia energetica a României. Antevorbitorii mei au atins subiecte-cheie despre impactul industriei gazului în sectorul energetic. Interconectarea în ceea ce privește dezvoltarea sectorului energetic este unul dintre aspectele importante. Proiectul cu Bulgaria este un pas înainte. Infrastructura este un element important. Trebuie să dezvoltăm politici stabile în acest sector. Sperăm ca mai multe companii vor aplica pentru a profita de beneficiile pe care le oferă Uniunea Europeană.”

Liviu Ilași, director general CONPET:

“Sunt onorat să mă aflu aici în calitate de director general al celei mai mari companii de țiței și derivate din sud-estul Europei. Prin faptul că România este la granița UE, poate fi considerată o poartă de intrare a țițeiului brut, dar și o poartă de ieșire. Salut discutarea problematicii activității de transport a resurselor de energie lichide. Să nu uităm că și petrolul reprezintă un segment cel puțin la fel de important, iar impactul acestei activități, impactul în cazul în care s-ar întâmpla lucruri în ceea ce privește transportul de țiței este foarte mare. Sunt 25 de ani de când CONPET activează în acest sector, în variantă modernizată și 115 de când prima conductă de țiței a devenit operațională. Așa cum se știe, România este o țară producătoare de țiței. Evident că trece printr-un declin în ceea ce privește acest sector. Pentru asigurarea cantităților necesare, recurgem la importarea țițeiului din Rusia. Din cauza prețului scăzut al barilului, a scăzut și nivelul investițiilor în ceea ce privește săparea de noi sonde sau repararea celor care au probleme iar acest lucru nu prefigurează o evoluție tocmai bună în domeniu. Ne așteptăm ca producția de țiței din România să scadă în perioada următoare. Având în vedere că în România activează 2 mari companii de rafinare, evident că importul de țiței vine din zona Rusiei și a Kazakstanului. Un alt segment pe care ne concentrăm este de a transforma activitățile CONPET într-o soluție în ceea ce privește depozitarea rezervelor de țiței. România cred că are avantajul geografic, și cred că putem profita de acest lucru pentru a mări capacitățile României ca debușeu în acest sector. Așteptăm cu interes un răspuns de la Bruxelles.”

Piotr Kus, directorul biroului Gaz System din Bruxelles:

“Despre lipsa diversității resurselor: Cred că trebuie să ne concentrăm pe anumite elemente -cheie; vedem necesitatea diversității resurselor din acest sector. Resurse vor fi asigurate din Qatar, dar și din nordul Europei. Un alt element îl reprezintă infrastructura și interconectare piețelor. Acest lucru va asigura sporirea potențialului alimentării cu gaz.”

Virgil Metea, director general ROMGAZ:

“Producția de gaze din România a reușit să elimine declinul. Acest lucru s-a întâmplat prin investiții importante. ROMGAZ nu și-a redus deloc activitatea din punct de vedere al explorării. Chiar dacă prețul de pe piață a scăzut, pentru noi este sustenabil să avem această activitate pentru că asigură viitorul companiei. Rolul României și al ROMGAZ în context regional va fi unul primordial. Din punct de vedere al producerii de energie, România este foarte atractivă. Încă există potențial ridicat, chiar dacă exploatările se fac de ani buni. ROMGAZ, alături de ceilalți jucători din Europa de Est va reuși să-și asume partea de responsabilitate în context regional.”

Catharina Sikow-Magny, Șef de Unitate DGE Piața Internă I: Rețele și Inițiative Regionale (Comisia Europeană):

“Voi vorbi despre modul în care cooperarea regională funcționează în această regiune. De ce cooperare regională și nu cooperare europeană? Anual, 3 miliarde de euro ajung pe piață. Comisia a stabilit în luna februarie, anul trecut un grup de experți la nivel înalt. Acesta a adus în discuție proiecte concrete privind dezvoltarea infrastructurii. Am identificat 7 proiecte care sunt prioritare și care trebuie implementate urgent. Înainte de 2020 aceste proiecte ar trebui implementate.

Cooperare regională: 15 țări au căzut de acord deja asupra unui număr mic de proiecte, atunci ce urmează să fie discutată la ministerială din septembrie? Vom discuta cum să eliminăm obstacolele cu care ne confruntăm și ce rol ar putea juca acest grup de experți pe viitor în ceea ce privește sectorul energetic.

Despre situația UE-Rusia: Relațiile dintre UE-Rusia depind de respectarea acordului de la Minsk. Dialogul este inexistent.”

Cristian BUȘU, secretar de stat în Ministerul Energiei:

“România este un actor activ în cadrul dezbaterii privind sectorul energetic. Uniunea Europeană nu ar trebui să fie despre învingători și perdanți, ci despre cooperare. Avem 3 principale obiective: securitate, competitivitate și accesul pe piață. Anul 2015 a arătat că Europa este vulnerabilă în acest sector. România poate să asigure stabilitate în regiune. Adresându-mă reprezentanților companiilor naționale, ar trebui să depunem un efort comun. Vom fi mult mai puternici în cadrul dialogului cu Comisia Europeană.”

Miguel ARIAS CAÑETE, comisarul UE pentru politici climatice și energie:

“România este un exemplu despre cum putem asigura securitatea în zonă. Adoptarea pachetului privind securitatea energetică de către România a stabilit securitatea energetică regională ca subiect principal al politicilor naționale. Uniunea Europeană a trebuit să importe jumătate din ceea ce consumă în 2014. Politicile naționale nu iau tot timpul în calcul securitatea energetică din regiune. Toate statele vor trebui să se sprijine unele pe altele pentru a asigura necesarul de resurse. România a jucat un rol esențial în ceea ce privește infrastructura regională. România are un potențial uriaș pentru îmbunătățirea eficienței energetice din zonă. Acest eveniment arată cât de important este ca România să îndeplinească obiectivele noastre în materie de energie, deoarece, cu poziția sa strategică, România are șansa de a fi un lider european în sectorul energetic. Pentru mine, România este un exemplu despre cum ne putem atinge obiectivele în zona estică.”

Mă voi concentra pe trei puncte esențiale

1. Pachetul de securitate energetică. Acest pachet este pertinent nu doar pentru zona de sud, dar evidențiază și cât de distructivă poate fi o criză în ceea ce privește asigurarea alimentării cu energie. UE a trebuit să importe jumătate din ceea ce consumă în 2014. Încă mai sunt state care sunt dependente de un singur furnizor de energie. Acest aspect nu reprezintă doar problema României, și o problemă europeană care trebuie gestionată la nivel european. Toate statele vor trebui să se sprijine unele pe altele pentru a asigura necesarul de resurse. În acest sens, toate statele vor trebui să adopte măsuri de prevenție

2. Aș dori să iau drept exemplu zona sud-europeană care arată cum cooperarea reală poate asigura securitatea energetică
3. Tranziția către „energia verde”

Mă bucură eforturile făcute privind interconectorul BRUA, de aceea Comisia a alocat 180 milioane de euro pentru astfel de infrastructuri importante. Cu cât este mai largă cooperarea între state, cu atât vor fi mai mari beneficiile pentru acestea. România are resursele naturale necesare, precum apa și poziționarea geografică, de a fi un lider în regiune în ce privește eficiența energetică. România are tot potențialul de a deveni un model de succes pentru îmbunătățirea eficienței energetice din zonă. Are un potențial uriaș.”

Corneliu Bodea, președintele Centrului Român al Energiei (CRE):

“Vă mulțumesc! Aș dori să vă reamintesc că rolul nostru aici a fost de a crea un context în care oficialii români și ai Uniunii Europene, companii românești pot comunica, prezenta așteptările lor, iar azi este un exemplu reușit de a face asta. Faptul că dl Canete este aici reprezintă importanța pe care UE și Comisia Europeană o acordă României în domeniul energetic.”

Data apariției: 27/05/2016

Robert Lupițu (R.L): *Domnule europarlamentar Sorin Moisă, sunteți una dintre gazdele evenimentului Romania Energy Day, eveniment organizat de Centrul Român al Energiei pentru a cincea oară la Bruxelles, alături de doamna europarlamentar Adina Vălean, sprijiniți de grupurile politice din care faceți parte, și anume S&D și PPE. Un subiect foarte important, iată, pentru România la nivel național, dar și pentru reprezentarea companiilor românești la Bruxelles în dimensiune energetică. Atfel, aș dori să vă întreb care este valoarea adăugată pe care acest eveniment o aduce pentru interesele energetice ale României și cum se desfășoară și ce potențial are relația dintre mediul decizional european, mediul instituțional de la București, dar și stakeholderii?*

Sorin Moisă (S.M): Valoarea adăugată o reprezintă verbalizarea, articularea intereselor României, în cazul de față cea din sectorul energetic. Din păcate nu este neapărat un talent al României odată integrată în UE să își formuleze, articuleze și

verbalizeze în mod foarte structurat interesele pe care le are în diverse dosare europene. **Acum suntem în faza în care Uniunea Europeană își va reforma semnificativ structura pieței energiei, urmând foarte multe pachete legislative care vor rescrie practic regulile energiei, infrastructurii energiei, modului în care funcționează rețelele, modul în care interacționează între ele.** Evident că România trebuie să se raporteze la aceste evoluții înainte ca ele să fie fapte împlinite și să participe la conturarea lor. Un astfel de eveniment nu ar însemna prea mult dacă ar fi doar atât.

R.L: *Este nevoie și de un follow-up.*

S.M: Diversele sectoare din industria energetică românească discută cu policy makers, cu persoane care au posibilitatea ca înainte ca pachetele legislative să fie maturizate, conturate, să reflecte în ele și sensibilități românești, ceea ce este un lucru foarte bun. Cu alte cuvinte, **este modalitatea prin care România participă efectiv la conturarea legislației și de politici publice în domeniul energetic. S-a întâmplat de multe ori să fim numiți policy takers și nu policy makers.**

R.L: *Din ce cauză s-a întâmplat acest lucru?*

S.M: Este o problemă de fatalism istoric poate, uneori de neputință iar în anumite cazuri dintr-o lipsă de expunere sau de sofisticare. Pentru a putea participa la o dezbatere foarte avansată, nuanțată, trebuie să ai oameni foarte bine pregătiți și ancorați în acel domeniu. **Din fericire, energia este un domeniu unde România are oameni pregătiți, deci nu întâmplător suntem aici pe energie, deoarece acesta este un domeniu în care avem tradiție și intelecte.** Acest lucru nu înseamnă că am fost impecabili, ci venim din urmă în materie de așezare și ancorare la nivel european, iar evenimentul de astăzi este dovada că acest lucru se întâmplă.

R.L: *Dacă spuneți că venim cumva din urmă, tot din urmă venim și cu strategia energetică. Aceasta nu este scoasă pe piață și din câte am observat, a fost discutată și urmează a fi în continuare discutată în cadrul evenimentului Romania Energy Day. Printre prioritățile României, gândindu-mă la gazoductul BRUA, dar și la ceea ce a spus premierul Cioloș la întâlnirea cu comisarul Miguel Canete de la București că*

România ar trebui să se interconecteze și cu statele din Parteneriatul Estic, astfel, care ar trebui să fie prioritățile României reliefate prin intermediul strategiei?

S.M: Proiectul gazoductului BRUA este un mic motiv de mândrie pentru România, am reușit să reinventăm Nabucco într-o formulă mai limitată, este un Nabucco românesc, avem deja finanțarea aprobată de Comisia Europeană, undeva la 180 de milioane de Euro și ne va permite să devenim un hub pentru piața gazelor realmente. Lucrurile par să se întâmple, nu e doar o linie pe o hartă. Este un proiect pe care îl susține de altfel și doamna Vălean cu foarte multă coerență și menționez pentru fair-play lucrul acesta. Este unul dintre lucrurile pe care îl văd firesc ca făcând parte din strategia energetică. Un mix energetic înțelept care să nu ne facă dependenți exclusiv de un tip de resursă de asemenea este un principiu foarte important pentru strategia energetică. Trebuie să avem și cărbune, dar cel mai curat cărbune și exploatat într-un mod cât mai productiv. Trebuie să avem și regenerabile, avem și partea de nuclear. **Pentru securitatea noastră energetică pe termen lung mi se pare că a ne împărți riscul între diverse surse de generare este un lucru foarte înțelept.** De ceea ce cred că trebuie să ne depășim sensibilitatea legată de conectarea la vecină. De asemenea, la noi a fost un scepticism istoric în ceea ce privește conectarea la vecini, deoarece având relativ abundență energetică, resurse multe și ieftină, am preferat să rămânem un fel de insulă energetică ca să venim în sprijinul populației proprii, ceea ce e un lucru foarte bun. **Cred însă că ajungem într-o situație de abundență energetică, tehnologiile regenerabile se maturizează tehnic și economic, România realmente putând fi un exportator de energie și astfel trebuie să ne conectăm cu regiunea și cu restul Europei, rămânând cu energie relativ ieftină pentru populație și pentru piața internă.** Pentru consumatorul foarte vulnerabil putem să avem scheme de sprijin dedicate ca atare. **Deci, cu alte cuvinte, strategia energetică ar trebui să însemne să devenim un jucător, iar asta înseamnă un exportator de energie ieftină competitivă în regiunea noastră, să putem să furnizăm acest tip de energie și propriei economii și propriei populații și să avem un mix energetic înțelept care să ne facă să nu devenim dependenți doar de un anumit tip de resursă.**

R.L: *Cum vine acest eveniment ce reunește companii din domeniul energiei electrice și din domeniul gazului, cum sprijină interacțiunea dintre companii și de a crea infrastructură sau principala metodă prin care să devenim exportatori de energie*

ieftină pentru că putem face asta și în interiorul Uniunii, dar și în zona de est este prin infrastructură?

S.M: Avem aici TRANSELECTRICA, avem guvernul român, Comisia Europeană, Parlamentul European, aceștia fiind actorii care iau deciziile în România și în Europa. Ceilalți jucători din România nu se ocupă neapărat de interconectarea noastră cu Ungaria, de exemplu, însă cu cât mai mulți își asumă paradigma, modelul de dezvoltare, și de devenire energetică a României este cu atât mai bine deoarece vor fi mai familiarizați și mai acomodați cu infrastructura creată.

R.L: *Spuneți de depășirea complexului și potențialul pe care-l avem. Se apropie cu rapiditate 2019, anul în care România va deține președinția Consiliului Uniunii Europene. Uniunea Energetică este unul dintre pilonii Comisiei Juncker, fiind o temă curentă și care nu prezintă semnale să cadă în desuetudine. Dacă trebuie să se regăsească aceasta și o formă generală, cum ar trebui să arate o astfel de propunere în cazul în care ea va fi aprobată și condusă de către guvern?*

S.M: Aici mă supuneți la un exercițiu de imaginație despre ce ar trebui să facă Guvernul la președinția din 2019 și în pregătirea aceluia moment. Dacă la acel moment vom avea o piață lichidă și bine integrată și pe electricitate și pe gaz, cu coduri de rețele compatibilizate, **obiectivul următor ar putea fi o rețea europeană ce ar absorbi variabilitatea regenerabilelor într-un sens economic și să fie suportat de rețea.** Modul în care vom reuși să integrăm cantitatea mare de regenerabile și ieftine pe care sper să le putem produce în 5-10 ani în rețeaua existentă care are și surse tradiționale de energie. De această ecuație va depinde profilul energetic viitor al Europei. Poate să fie o prioritate pentru președinția română. Absoluta independență față de gazul rusesc reprezintă o altă prioritate, ceea ce nu înseamnă că l-am respinge, dar l-am invita să concureze pe o piață civilizată și plurală.

R.L: *De a evita un monopol.*

S.M: Absolut, simplul fapt că există în Lituania un terminal de regazeificare a dus la scăderea prețului gazului rusesc oferit Lituaniei, grație concurenței. Așadar, piața plurală nu este doar o poveste frumoasă spusă de economiști, ci este o modalitate

de a evita abuzul și puterea excesivă a unui singur furnizor care, eventual, își folosește puterea asta pentru scopuri politice, strategice și de altă natură. Deci, **Uniunea energetică europeană și piața energetică europeană, una plurală, funcțională, lichidă, nu dă posibilitatea niciunui actor să fie agresiv, să deseneze traiectoria pieței sau să abuzeze politic de propria putere economică.** E parte din frumusețea proiectului.

R.L: *Permite o concurență loială până la urmă. Aș dori să întreb, dincolo de faptul că dumneavoastră sunteți unul dintre cei mai respectați europarlamentari români, ați fost inclus recent în top al Politico Europe al celor mai influenți eurodeputați, am avut oportunitatea de a participa și a transmite pe CaleaEuropeana.ro un eveniment organizat de dumneavoastră anul trecut, și anume „Impactul TTIP asupra economiei românești”, cu participarea doamnei comisar Cecilia Malmström și a domnului Anthony Gardner, ambasadorul SUA la Uniunea Europeană. În contextul TTIP și al finalizării negocierilor, deoarece președintele Barack Obama și-a exprimat intenția ca acest acord să fie semnat, cum vedeți reglementarea și cooperarea din dimensiunea energetică, și cum ar trebui România să se poziționeze?*

S.M: *Din păcate nu cred că idealul președintelui Barack Obama se va împlini, șansele sunt mici. Sper să mă înșel, îmi doresc TTIP-ul, un TTIP solid și atotcuprinzător cât mai repede pentru că dacă avem un TTIP superficial nu este în folosul nici al SUA, nici al UE și nici al României. Ne trebuie un proiect de impas semnificativ de integrare economică cu Statele Unite, nu doar un simplu acord în care doar dăm jos niște tarife vamale. Deci, în acest sens de mare ambiție, devine tot mai puțin probabil să-l avem anul acesta, însă indiferent dacă îl vom avea anul acesta, la anul, pe energie cel mai important lucru este să ne asigurăm că avem o piață lichidă și complet deschisă, cu garanții legale, indiferent de șocuri. Vă spuneam mai devreme despre efectul LNG-ului la Klaipeda, cred că în aprilie a venit în Portugalia primul mare transport din SUA, deci observăm că această piață începe să funcționeze. Anul trecut, în decembrie, după patru decenii de protecționism, naționalism în care America după șocurile din anii 1970 a impus un embargo la exportul de petrol, a trecut un omnibus bill, la care am ajutat și eu împreună cu președintele comisiei de energie, dar și cu alți membri ai Congresului din SUA în vederea înlăturării acestei interdicții istorice de a exporta petrol. În ceea ce privește*

gazul, piața este destul de deschisă și a devenit o formalitate pentru state care au un acord de liber schimb cu SUA. Așadar, atunci când va intra în vigoare TTIP-ul, statelor care nu au astfel de acorduri le va fi mult mai ușor, de exemplu României. Ce ar trebui să facem în acest moment cu TTIP? Legislația americană, domestică va transpusă și în TTIP și ne vom securiza juridic prin importarea de energie. Deci cu alte cuvinte va trebui să ne securizăm pentru eternitate faptul că Europa va putea să importe energie din SUA. **În eventualitatea în care Trump devine președinte, nu poate să schimbe acest lucru deoarece este obligația internațională a Statelor Unite, și totuși nici măcar Trump nu ar schimba acest acord, ci alte lucruri.** Așadar, scopul principal este de a ne securiza juridic. Altfel, tranzacțiile există și în prezent, dar nu sunt garantate printr-un acord. Pe fond, suntem unde ar trebui să fim, dar am putea face și mai mult pentru LNG, să fie și mai ușor să importăm, iar TTIP-ul ar putea aduce în plus securizarea juridică legală, securizarea pe termen lung, permițându-le investitorilor să-și asume investiții. Sigur, riscul face parte din viață și din piață, dar acesta ar putea fi interesul permanent al nostru în TTIP în ce privește domeniul energetic.

R.L: *Vă mulțumesc foarte mult și felicitări pentru găzduirea acestui eveniment foarte important pentru sectorul energetic din România.*

S.M: Eu vă mulțumesc.

Data apariției: 27/05/2016

Robert Lupițu (R.L.): *Bună ziua. Domnule Corneliu Bodea, sunteți președintele Centrului Român al Energiei care astăzi (n.r. – 25 mai) organizează Romania Energy Day, cu sprijinul PPE și al social-democraților din Parlamentul European pentru a cincea oară, la Bruxelles. Acesta este un eveniment de profil foarte important pentru promovarea intereselor strategice energetice ale României și ale companiilor naționale de profil. Ce v-ați propus să aduceți în atenția mediului decizional european prin dialogul instituit între mediul decizional european și cel național/companii în sprijinul direcției și intereselor energetice ale României?*

Corneliu Bodea (C.B.): Aș începe prin a spune că ediția din acest an este specială pentru că este un an special. Anul 2016 este un an de reconsiderare și revizuire în

domeniul energetic. Atât în România, cât și instituțiile europene regândesc cadrul directiv pe sistemul energetic. De aceea **rolul nostru este acela de a reprezenta interesele companiilor noastre și a le expune mediului decizional, de dezbateri (Parlamentul European) unde se creează forma și conținutul viitoarelor directive unde se stabilesc viziunile și obiectivele Uniunii Europene.** Uniunea Energetică este o inițiativă deja aflată într-un stadiu important de dezvoltare și care va afecta în mod evident industria energetică din România. România are o capacitate importantă în domeniul energetic și cred că aceasta poate juca un rol important ca factor de securitate energetică regională, nu doar pentru consumatorii din interiorul granițelor României. De aceea **este important ca în astfel de evenimente actorii din domeniul energiei să poată să își enunțe ideile, să poată să își exprime temerile și să discutăm deschis despre riscurile care pot afecta inclusiv consumatorii români.**

R.L.: Centrul Român al Energiei este una dintre puținele structuri asociative care reprezintă interesele companiilor românești din profilul energetic. În ce măsură follow-up-ul pe care îl urmăriți și input-ul care poate fi adus în urma acestui eveniment vor ajuta la creionarea strategiei energetice a României, care a fost adusă în discuție în cadrul dezbaterii, pentru a putea fi finalizată și implementată și care sunt prioritățile care ar trebui să se regăsească, mai ales din perspectiva companiilor naționale energetice?

C.B.: Aș sublinia un aspect deosebit de important pentru că rolul pe care noi, la Centrul Român al Energiei, dorim să-l sublinim, să-l scoatem în evidență în aceste discuții, în aceste dezbateri, este acela de a face follow-up și de a ne uita la implementarea măsurilor. Așa cum s-a enunțat și în sesiunea de dimineață (n.r. – 25 mai), strategiile sunt bune, importante. Corectitudinea cu care ele au fost gândite și concepute este importantă, dar ceea ce lipsește câteodată este ridicat de implementarea acestora. **Acesta este motivul pentru care Centrul Român al Energiei dorește să urmărească ca anumite discuții, anumite idei, teme, să ajungă și să rămână pe mesele factorilor de decizie reamintindu-le acestora că implementarea strategiilor creează, din păcate, în România și nu numai, piedica principală în fața progresului unor astfel de inițiative.**

R.L.: *Ați putea să îmi exemplificați câteva dintre priorități și teme despre care vorbeți pentru că, până la urmă, companiile cu acestea vor veni și către mediul instituțional de la București, și către mediul decizional de la Bruxelles. Trebuie menționat că, pe lângă prezența europarlamentarilor români, Sorin Moisă și Adina Vălean, va participa și comisarul pe energie și acțiune climatică, Canete.*

C.B.: Suntem foarte fericiți că îl avem pe domnul comisar Canete alături de noi astăzi și cred că este un semnal important pe care dumnealui îl dă României și interesului pe care îl acordă regiunii, în particular. Sunt câteva obiective și teme clare de discuție legate de new market design care este un concept de implementare care, în mod evident va afecta și influența mediul energetic al tuturor statelor din UE și, evident, al României. **Vorbim despre creșterea capacității de interconectare care aduce odată cu creșterea siguranței și riscuri. Așa cum am menționat, România poate fi un factor de securitate energetică în zonă. Așadar, nu va fi un beneficiar de securitate, ci un furnizor de securitate. De aceea este important să-și servească și să-și urmărească niște interese în acest sens pentru dezvoltare și menținerea sistemului energetic din România. Expunerea consumatorilor vulnerabili pe care, din păcate, îi regăsim în România, fiind o economie în dezvoltare, la o piață unificată reprezintă o altă provocare pentru România.** Iată câteva teme pe care noi trebuie să le luăm în discuție. Chiar dacă rolul nostru nu este acela de a rezolva, de a aduce soluții, ci de a crea un context în care, în primul rând, companiile membre ale CRE, dar și ceilalți jucători oficiali, membri ai Parlamentului, să-și poată enunța obiectivele, temerile și să deschidă o cale spre a căuta soluții. Abia apoi rolul nostru este acela de a face follow-up și de a ne asigura că temele discutate aici nu sunt uitate ci sunt implementate.

R.L.: *Care sunt printre principalele obiective sau temeri care au fost enunțate până acum în cadrul evenimentului?*

C.B.: Cred că au fost enunțate deja câteva subiecte foarte fierbinți. Așa cum am menționat, **new market design și modul în care acesta va influența piața de energie în România, riscul ca energia ieftină să fie tranzacționată și consumată în afara României și expunerea, în acest fel, a consumului din România la prețul energiei mai crescut decât în prezent.** De asemenea, modul în care rețeaua, acest

obiectiv – un sistem unificat de operare a rețelelor de transport în Europa – va funcționa și cu provocări, de la nivelul tehnic, până la nivelul comercial. Sunt teme care au fost ridicate. Am fost foarte plăcut impresionat pentru că au fost notate atent de către europarlamentarii care au participat, nu doar cei doi susținători ai evenimentului, dar și alți europarlamentari, având în vedere că mulți sunt raportori pe probleme legate de energie. Aceștia au fost prezenți, au ascultat, au notat subiectele și sunt sigur că vor avea timpul și vor acorda atenția cuvenită acestor subiecte.

R.L.: *Domnule Bodea, vă mulțumim foarte mult și vă dorim succes în încheierea acestui eveniment, în follow-up, dar și în organizarea evenimentelor viitoare pentru că sunt un prilej pentru a arăta că în România se dezbate, că este interesată, că România are un domeniu în care poate performa și își poate seta priorități cu vocație europeană.*

C.B.: Vă mulțumesc foarte mult și mă bucur că, în felul acesta, pot să sprijin în mod activ membrii Centrului Român al Energeticii, companii de prestigiu din România în domeniul energetic.

Data apariției: 27/05/2016

Robert Lupițu: *Sunteți astăzi (n.r. – 25 mai) gazda, alături de europarlamentarul Sorin Moisă, evenimentului Romania Energy Day, aflat la a cincea ediție, ce este susținut de ambele mari grupuri și familii politice ale Parlamentului European – PPE și S&D -, un eveniment important pentru companiile românești și pentru România. Care este follow-up-ul pe care îl așteptați de la acest eveniment? Și cum își pot proiecta marile companii naționale în domeniul energetic interesele la Bruxelles?*

Adina Vălean: E vorba de un eveniment al Centrului Român pentru Energie, eu i-am sprijinit încă de la început și sunt mai mulți ani de când organizează astfel de evenimente la Bruxelles. Am considerat întotdeauna că este foarte important ca industria românească, în particular companiile din energie, să fie conectate la ceea ce înseamnă politicile energetice europene, de asemenea, să interacționeze cu formatori de politici europene. În cadrul evenimentului de azi (n.r. – interviul a fost înregistrat în ziua evenimentului) îl avem invitat și pe comisarul european Miguel

Canete, care este în acest domeniu și care pregătește politici energetice importante, cu impact pentru Uniunea Europeană și pentru țara noastră. Eu cred că deja lucrurile, în felul în care le discutăm aici, reprezintă, de fapt, un alt tip de abordare decât felul în care se desfășoară ele de obicei în politica energetică românească. **Am văzut că există un foarte mare interes al actorilor din industrie și guvernamentali români în a dezbate această nouă abordare.** O nouă abordare înseamnă, pe de o parte, dezvoltarea infrastructurii necesare conectării la piața globală de energie și, de asemenea, un nou mod de a face finanțarea proiectelor din ceea ce se numesc instrumente financiare, în particular Fondul de Investiții al Comisiei. De aceea cred că este foarte important că observi un alt mod de a pune energia în discuție pentru că energia nu este un serviciu pentru populație sau o companie, așa cum a fost clădită ca sistem în România, încă de pe vremea comunismului, ci ea reprezintă o marfă care trebuie să se găsească într-o piață de ofertă, de concurențialitate. Iar **România poate și are această oportunitate de a deveni un centru, o platformă regională pentru comercializarea, tranzacționarea și exportul de energie.** Cred că noi, conectându-ne la rețelele central-europene și în sud, spre Grecia, în ce privește gazul către terminale de gaz natural lichefiat, cu noile descoperiri din Marea Neagră, mai exista suficientă lichiditate de gaz, de exemplu, astfel încât să putem să trecem de la contractele pe termen lung cu prețuri mari și fixe, cum se întâmplă deja și mă refer la livrările de gaz rusec, către tranzacționarea, de exemplu, în timp real, ala cum este în partea de nord a Europei.

Robert Lupițu: *În acest mod putem preveni un monopol și o punere în pericol a securității resurselor, referitor la gazul rusec. Raportat la eveniment, faptul că unele companii românești sunt prezente aici reprezintă una dintre formele de reprezentare a acestora la Bruxelles. Aș dori să vă întreb, într-o vizită recentă la București a comisarului european pentru energie, Miguel Canete, după o întrevedere cu Dacian Cioloș, premierul spunea, într-o conferință ulterioară că, printre prioritățile României ar trebui să se regăsească și interconectarea cu țările Parteneriatului Estic, în principal Republica Moldova, Georgia, Ucraina. Aș dori să vă întreb, pornind de la asta, care ar trebui să fie principalele priorități ale României, raportat la piața regională pentru a deveni un pol de securitate și un nod tranzacționar?*

Adina Vălean: Dvs. vorbiți de o reprezentare a intereselor companiilor românești. Interesul primordial al oricărei companii în domeniul energiei, din perspectiva mea, ar fi prezența ca actor într-o piață competițională. România are posibilitatea, companiile românești au posibilitatea de a aduce această piață în centrul regiunii, ceea ce ar fi o valoare adăugată extraordinară pentru țara noastră. Referitor la prioritățile de care spuneți, înțeleg că la acest moment, **Guvernul lucrează la adaptarea strategiei energetice a României, care este depășită de politicile europene și de timp, trebuie pusă la punct această strategie energetică care trebuie să treacă, după cum spuneam, dincolo de producție și livrare – trebuie să treacă către piață. Spun asta pentru că înseamnă o dezvoltare nu doar energetică, ci și financiară. Nu trebuie să gândim asta ca o chestiune care ține doar de energie, pentru că ține de mecanisme economice și financiare.** Aici, Guvernul are un rol decisiv în a reuși să pună împreună promotori de proiecte, fonduri de investiții și companii din domeniul energetic. **Interconectările sunt necesare tocmai pentru a putea vinde și a putea circula energia într-o piață regională. Noi trebuie să ne concentrăm pe ceea ce înseamnă piața europeană în regiune, trebuie să ne dezvoltăm interconectările astfel încât să putem ajunge la terminalul de gaz lichefiat care se va face în Grecia și să ne conectăm către Austria și Ungaria, prin gazoductul BRUA.**

Robert Lupițu: *În domeniul energetic pare că excelăm atât prin reprezentare la Bruxelles, cât și prin noua strategie care se pune în discuție. Ce șanse sunt și cât de importantă ar fi, în contextul preluării președinției rotative a Consiliului UE, în 2019, ca România să își fixeze una dintre priorități domeniul energetic? Avem un proiect al Uniunii energetice asumat de Comisia Juncker până la finele lui 2019, atunci când își încheie mandatul. Ce ar putea face România în acest sens, din perspectiva celui care conduce discuțiile?*

Adina Vălean: Sunt subiecte care se ating unele pe altele, dar oportunitatea României în 2019 este de a deveni vizibilă în ceea ce înseamnă piața politică europeană pentru că noi trebuie să contribuim cu idei mai multe în ceea ce înseamnă politica europeană. Energia reprezintă o oportunitate pentru România de a se poziționa printre factorii de stabilitate europeni care pot contribui la dezvoltarea economică și competitivă a întregii Uniuni Europene. **Vom vedea, în pregătirea momentului 2019, care dintre propunerile Comisiei Europene rămân**

Încă în dezbateri și cred că dacă am putea lua energia ca fiind o prioritate pentru președinția României ar fi un lucru care ne-ar identifica, ne-ar pune un brand pozitiv. De altfel, România, în domeniul energetic, așa cum spuneți și dvs., este cunoscută. Ar putea fi un brand de țară excelent. Dar pentru asta, repet, **trebuie să venim cu idei inovative**, să încercăm să privim totul ca pe o piață și dacă am putea crea la București, odată cu interconectoarele, deci odată cu dezvoltarea legăturilor de infrastructură în regiune, dacă am putea crea acest hub de tranzacționare în timp real, de exemplu, pentru gaz, ar fi un boom financiar și economic extraordinar pentru România și ar arăta că avem o abordare modernă a ceea ce înseamnă energia la nivel european, comparabilă cu cea a Marii Britanii și a țărilor din nordul Europei care au astfel de piețe de tranzacționare în timp real.

Robert Lupițu: *Vă mulțumim foarte mult pentru interviu, vă felicităm că găzduiți un astfel de eveniment important și vă dorim mult succes.*

Adina Vălean: Vă mulțumesc foarte mult și eu!

Publicație: legalmarketing.ro

Data apariției: 31/05/2016

Obiectivul principal al acestei editii a fost de a identifica optiuni realiste pentru sincronizarea strategiilor si politicilor energetice UE regionale in Europa Centrala si de Est.

Adrian Ciurtin (foto), director juridic al CRE, impreuna cu partenerul sau din casa de avocatura Ciurtin & Asociatii, Flaviu Nanu, au luat parte la conferinta alaturli de factorii de decizie ai politicii energetice la nivel national si european, Comisarul European in Energie (Miguel Arias Cañete), insotit si de alti reprezentanti ai Directoratului General al Comisiei, membri ai Parlamentului European, membri ai CRE, reprezentanti ai altor asociatii si companii energetice active in Bruxelles, si toti cei interesati sa cunoasca potentialul regiunii Europei Centrale si de Est si in special piata energetica romaneasca.

La finalul evenimentului, Adrian Ciurtin a declarat ca „*Editia din acest an a Zilei Energiei Romanesti a confirmat valentele energeticii romanesti, Romania fiind un potential leader european in domeniul energetic si un exemplu pentru intreaga zona central-estica a Europei la nivelul asigurarii securitatii si stabilitatii in regiune. Noua piata europeana a energiei, includerea Romaniei in coridoarele de infrastructura energetica, noua Strategie Energetica a Romaniei care se intinde virtual pana in 2050 au fost subiectele principale prezentate si dezbatute de personalitatile invitate. Felicit Managementul asociatiei CRE, condusa de dl. Corneliu Bodea, si le multumesc colegilor mei din centru pentru calitatea impecabila a organizarii celei de-a 5-a editii.*”

Publicație: Casa Europei Cluj Napoca

Data apariției: 25/05/2016

Câteva idei prezentate în cadrul evenimentului din Parlamentul European:

- *‘Ne bucurăm să organizăm această dezbatere în anul 2016, un an foarte important pentru Uniunea Energetică europeană’ (Corneliu Bodea, Președinte al Centrului Român al Energiei)*
- *‘Este foarte importantă globalizarea interesului național’ (Sorin Moisă, eurodeputat S&D)*
- *‘Toate acțiunile sectoriale trebuie puse în context internațional’ (Adina Vălean, eurodeputat EPP)*
- *‘Expertiza Centrul Român al Energiei este utilă și necesară. Sperăm să putem coopera în cadrul Președinției românești a UE din 2016’ (Luminița Oobescu, Ambasadorul României la Uniunea Europeană)*

Publicație: RFI România

Data apariției: 28/05/2016

Potrivit ministrului de resort, Strategia Energetică a României, valabilă cel puțin până în anul 2030, va fi finalizată în această toamnă. Estimări preliminare ale executivului arată că sunt necesare în sectorul energetic investiții de 100 de miliarde de euro.

Dincolo de orice, viitoarea strategie trebuie asumată de partidele politice. Altfel, rămâne doar pe hârtie, iar România își irosește un potențial uriaș - avertizează Sorin Moisă, membru al Comisiei pentru Comerț Internațional:

Sorin Moisă: Toate regulile de joc în materie de energie vor fi reasezate în următorii doi ani. Este o perioadă în care este crucial, nu pentru că ar fi vreo modă, nu pentru că așa fac țările cuminți sau înțelepte, ci pentru că este vital, să ne asigurăm că această nouă arhitectură a pieței europene a energiei, care se crează în acești ani, include și preferințele românești. Pentru a le include, trebuie să le formulăm. Din păcate, de multe ori, suntem destul de slabi în a verbaliza lucrurile care ne dor și să le aducem la masa negocierilor. De multe ori suntem destul de rapizi în a concluziona că suntem marginalizați, că sunt tot felul de conspirații împotriva noastră. Nu este așa. Simpla verbalizare coerentă a unui interes al celui de-al șaptelea stat membru al Uniunii Europene contează. Sunt sectoare care au interese oarecum concurente. Avem resurse regenerabile, petrol și cărbune. Este evident că trebuie să vii cu o sinteză coerentă. Toți vor să supraviețuiască, toți sunt ai noștri și este în interesul nostru să avem un mix energetic pe termen mediu și lung, care să ne permită să absorbim șocuri. Este greu să administrezi atâtea interese. Administrația nu are încă nivelul de profunzime și sofisticare pe care ar putea să îl aibă. Nu reușim să ajungem foarte ușor la această sinteză.

Reporter: Bruxellesul transmite că vrea o accelerare a piețelor energetice regionale. Cum poți să îți pui problema, într-o țară în care infrastructura este atât de deficitară, că ai putea să accelerezi crearea unei rețele regionale?

S.M: Sunt zone ale rețelei care sunt într-adevăr deficitare. Sunt și zone care au fost upgrdate. Costurile de întreținere ale unei rețelele care ar putea să distribuie și să transporte mult mai mult sunt relativ mari, în raport cu o subfolosire a rețelei.

Acestea sunt costuri fixe. S-ar putea ca o parte din pierderi sau din costuri să vină și de acolo. Costul non-energiei din factura de energie este foarte mare în Europa, iar în România este peste media europeană. Avem mult de recuperat la acest capitol. Producem cam toate tipurile de energie. Energiile regenerabile tip vânt și solară se îndreaptă către maturitate din punct de vedere tehnic și urmează maturitatea economică. Avem un interes ofensiv de a crea o piață regională. Cred că pericolul interconectării nu este foarte mare. În mod clar viitorul este interconectarea. Avem abundență energetică și ținem energia în interior. Probabil că trebuie să depășim această mică angoasă protecționistă și să avem destulă energie ieftină pentru populație și pentru firmele noastre și să putem și exporta. România se poate specializa în domeniul energetic. Are tot ce îi trebuie și are și capacități instalate. Lucrurile chiar funcționează. Asta nu este o problemă. România, cu resursele ei de la Marea Neagră și cu ce mai are on shore poate să devină centrul acestui hub.

Rep: La Bruxelles se vorbește foarte mult despre uniunea energetică. Cu toate acestea, piețele naționale sunt monopolizate și supra reglementate. Așa este și în cazul României. Cât de plauzibil este să mai așteptăm o uniune energetică după pilonii pe care îi vrea Bruxellesul?

S.M: Avem în pregătire pachete legislative europene care vor așeza în termeni concreți, legislativi, prin stabilirea unor obligații efective, construcția acestei piețe europene a energiei. Interconectările despre care vorbim sunt primul pas, unul gigantic pentru crearea pieței energie, pentru participarea noastră ca jucător pe această piață. Vom avea sisteme de reglementare națională tot mai coordonate și compatibilizate la nivel european.

Rep: În timp ce dumneavoastră vorbiți despre aceste lucruri, apar proiecte de tipul Nord Stream 2. Cred că acesta periclitează întreaga idee de solidaritate în Uniunea Europeană.

S.M: Este mult egoism în proiectul Nord Stream 2. Parlamentul European s-a pronunțat foarte ferm și cvasi unanim împotriva Nord Stream 2, inclusiv parlamentari PPE germani. Ați văzut cât de frumoasă și fără echivoc a fost atitudinea Parlamentului, în marea lui majoritate, în rezoluția pe care am adoptat-o sesiunea trecută.

Rep: Ți asiguri securitatea energetică cu riscul de a polua, de a avea costuri mai mari, dar ca să te știi în siguranță sau renuți la sursele clasice de energie și te duci pe regenerabile?

S.M: Securitatea energetică înseamnă un mix energetic înțelept. Nu te poți baza doar pe vânt și pe energie solară. Se poate ca o lună să nu bată vântul și să fie înnorat.

Rep: În cazul României cum ar arăta acest mix?

S.M: Să avem cărbune cât mai competitiv economic și cât mai curat. Nu aș spune, dogmatic, că renunțăm cu totul la cărbune sau că renunțăm cu totul la tot ce emite carbon. Trebuie să avem grijă ca partea din mix care se bazează pe hidrocarburi să fie cât mai curată posibil.

Rep: Aveți semnale de la București că se lucrează în acest sens la strategia energetică?

S.M: Cred că sunt conștienți de toate aceste lucruri. În ce măsură ele se vor transforma în alegeri strategice așezate în această strategie energetică pe care o pregătim și vor fi transpuse în practică prin instrumente legislative sau economice, nu pot să vă spun. Am mai avut o strategie, cea din 2007. Acea este o strategie pe hârtie. Dacă vă uitați la ce s-a întâmplat și comparați cu strategia, o să vedeți că nu au nicio legătură una cu alta. Strategia energetică trebuie asumată și de partidele politice. Ar fi înțelept ca această strategie să discutată cu și asumată de ele, pentru că atunci când vine un partid sau altul la putere, să nu te trezești că ce s-a discutat rămâne în urmă sau rămâne literă moartă.

Rep: În viziunea dumneavoastră, ce ar trebui să facă România, rapid, în așa fel încât să se transforme, cu adevărat, într-un jucător regional pe această piață?

S.M: Să își creeze o piață lichidă a gazului, să se interconecteze. Poate să găsească un echilibru mai potrivit pentru resursele regenerabile. Să avem mai mult curaj și să nu considerăm că interesul național presupune să reproducem cu fidelitate imaginea de astăzi a economiei românești sau a sectorului energetic. Interesul național este cel puțin la fel de mult legat de viitor, pe cât este legat de prezent. Trebuie să vedem în ce direcție merge lumea. Se merge și spre regenerabile și spre decarbonizare. Trebuie să găsim un echilibru just. Trebuie să mergem spre tendința

europene și mondială. Câștigătorii de mâine, vor avea acest lucru ca interes național, nu situația noastră de astăzi.

Rep: Ce înseamnă TTIP-ul pe filiera energetică?

S.M: Sunt temeri, dar este și o oportunitate. Toți vrem să avem energie cât mai ieftină. Pentru a fi competitivi industrial ne trebuie energie ieftină. Bună parte din prețul energiei în Europa nu este costul energiei propriu-zise. Sunt taxe, impozite, costuri de distribuție, costuri indirecte. Este adevărat că America are energie ieftină. Acest fapt este o oportunitate pentru noi. A fost revoluția gazului de șist. Trebuie să profităm de această situație economică pentru a ne îmbunătăți securitatea energetică și prețurile energiei. O piață concurențială are prețuri mai competitive. Aveți exemplul Gazprom și monopolul lui. Cu cât sunt mai prezente America și alte surse pe piața energiei, cu atât puterea monopolului Gazprom este mai mică.

Rep: Cum vedeți venirea pe piață a petrolului iranian?

S.M: Foarte multă lume a fost îngoasă de acest lucru. Reprezenta o cantitate de petrol în plus, într-o perioadă în care prețul petrolului era jos. Totuși suntem aproape la 50 de dolari barilul. Se pare că șocul iranian a fost resorbit.

Rep: Ați lansat acea consultare publică, cu companiile din România, pe tema așteptărilor și nevoilor lor de la TTIP. Vă rog să îmi rezumați feedback-ul pe care l-ați primit pe câteva sectoare cheie.

S.M: Pe energie, vrem comerț liber. Pe IT, firmele românești vor ca TTIP-ul să nu impună obligații de localizare geografică a datelor. Noi suntem puternici pe IT și simțim că multe dintre centrele de date ale occidentului ar putea să fie în România. În domeniul auto, avem și constructorii de automobile ca atare, ca produse finite, Dacia și Ford, dar avem foarte mulți constructori de piese, de subansambluri. Cu cât mai multe dintre standardele care se pun pe piață se integrează în autovehicule, cu atât mai mare este piața pentru acești producători. Aceste piețe sunt similare în America de Nord și în Europa.

Publicație: Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană (Facebook Page)

Data apariției: 26/05/2016

În cadrul evenimentului de ieri, Luminița Odobescu, Reprezentantul Permanent al României pe lângă UE a subliniat importanța existenței unui Centru Român al Energiei care să atragă sub aceeași umbrelă diferite părți interesate din sectorul energetic.

"Activitatea Centrului Energetic este relevantă pentru deciziile luate la nivel național și european iar expertiza membrilor săi este folositoare și necesară în vederea revizuirii politicile europene în sectorul energetic. Personal, aș fi bucuroasă ca Centrul Roman al Energiei să poată contribui la diferitele evenimente care vor fi organizate pe perioada Președinției României a UE, în 2019. Subiectele de astăzi sunt importante dacă avem în vedere procesele accelerate în domeniul energetic la nivel european și doresc să exprim aprecierea României pentru eforturile Comisiei Europene de a pune în discuție Strategia privind Uniunea Energiei deoarece România sprijină pe deplin acest proiect și este implicată, în special în dimensiunea securității energetice" a spus ambasadorul Luminița Odobescu la începutul evenimentului.

Publicație: Sorin Moisă (Facebook Page)

Data apariției:

Câteva imagini de la evenimentul pe care l-am organizat saptamana aceasta, pe 25 mai, la Parlamentul European, impreuna cu Centrul Roman al Energiei si doamna europarlamentar Adina Valean, pentru a dezbate, fixa si promova interesele sectorului energiei din Romania in raport cu un numar mare de reforme ale domeniului care se pregatesc la nivel de UE. Invitatul de onoare a fost Comisarul pentru Energie si Schimbări Climatice al Uniunii Europene, Miguel Arias Cañete, un

bun prieten personal si al Romaniei. Energia este un domeniu unde avem nu doar eternul 'potential', ci si traditie, jucatori mari, si oameni extrem de inteligenti si buni profesioniști. Dincolo de orice partizanat, interesele Romaniei vor fi bine reprezentate. Avem parlamentari de calibru, membri plini sau substituti, in Comisia de specialitate (Nica- coordonator S&D, Valean, Marinescu, Stolojan). Reprezentanta Permanenta a Romaniei la UE, condusa de Doamna Ambasador Luminita Odobescu, a contribuit mult la eveniment, dezbateri si va avea un rol foarte important in negocierea lungii serii de acte legislative pe energie care ne asteapta incepand cu acest an. Domnul Corneliu Bodea, Presedintele Centrului Roman al Energiei a facut o treaba excelenta 'crescand' una dintre organizatiile cele mai profesioniste in materie de reprezentare coerenta, eleganta si cu anvergura a intereselor romanesti in procesul politic european.